

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/158/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221206985
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Miková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7221206985.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Mikovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Dany Popovičovej v spore žalobkyne A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, D., zastúpená advokátskou kanceláriou IURISTICO s.r.o., so sídlom Cimborkova 13, Košice, IČO: 36 588 041 proti žalovanému Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice, so sídlom Rastislavova 43, Košice, IČO: 00 606 707, zastúpenému advokátkou JUDr. Alenou Zadáková ml., so sídlom Kováčska 32, Košice, IČO: 17 072 760, o náhradu nemajetkovej ujmy 10.000 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 14. júna 2024 č.k. K2-12C/21/2021-297

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku I. o vyhovení žalobe a výroku II. o náhrade trov konania.

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Preskúmaným rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom náhrady nemajetkovej ujmy 10.000 eur (I), priznal žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (II) a zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania (III). Súd vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa trpela vrodenu vývojovou chybou chrbtice – rászštep chrbtice, s čím bola spojená celoživotná liečba i viacero absolvovaných operačných zákrokov, jedným z nich mal byť v septembri 2018 naplánovaný zákrok na klinike ortopedie a traumatológie: osteotómia panvy, uvoľnenie mäkkých častí, sadra, podávanie liekov, k čomu žalobkyňa udelila písomný informovaný súhlas. Počas operačného zákroku 13.9.2018 bol však na nej vykonaný iný zdravotný výkon - artrotómia, podľa Girdlestona vpravo, re-adduktorotómia s dekompresiou – odňatie hlavice stehennej kosti, ku ktorému operačnému zásahu súhlas nedala, za ktorý zásah do svojej fyzickej i psychickej integrity žiadala finančné zadosťučinenie.

2. Z poučenia a písomného informovaného súhlasu má súd preukázané, že žalobkyňa udelila súhlas s navrhovaným (plánovaným) „diagnosticko-liečebným postupom, príp. navrhovaný výkon (chirurgický, endoskopický, iný: hospitalizácia, podávanie liekov, odbery krvi, operácia - osteotómia panvy, uvoľnenie mäkkých častí, sadra, podávanie liekov p.o, i.v., s.c., i.m. + ostatná starostlivosť)“. Z lekárskej prepúšťacej správy bolo zistené, že po predoperačnej príprave vzhľadom na nemožnosť vykonania pôvodnej plánovanej osteotómie panvy pre zmenené anatomické pomery po predchádzajúcich operáciách chrbtice a pokročilú deštrukciu hlavice femuru pri iliackej luxácii, po schválení vedením bol vykonaný menej rizikový výkon za účelom lepšieho polohovania pacientky a ústupu algii – artrotómia, OP podľa Girdlestona vpravo a re-adduktorotómia s dekompresiou. Zo správy Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou o výsledku prešetrenia podnetu žalobkyne na postup zdravotníckeho zariadenia vyplývalo, že zdravotná dokumentácia žalobkyne neobsahovala informovaný súhlas s operačným výkonom v rozsahu, v akom bol realizovaný dňa 13.9.2018, keď od pôvodne

plánovaného diagnostického liečebného postupu osteotómie panvy bolo upustené a bola odstránená chorobne zmenená hlavica pravej stehennej kosti.

3. Žalobkyňa vo výpovedi uviedla, že postupom zdravotníckeho zariadenia bez jej vedomia a súhlasu sa cítila ponížená, ako by si pre svoje celoživotné postihnutie nezaslúžila, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s rovnocennou osobou, keď jej bola vykonaný ireverzibilný operačný zákrok, čím jej bola natrvalo odňatá nádej na iný možný vývoj jej zdravotného stavu. Zdravotný výkon bez jej vedomia sa zrealizoval v čase dospievania na strednej škole, keď mala záujem zotrvať v kolektíve svojich spolužiakov, no v dôsledku vykonaného operačného zákroku a následných komplikácií, keď bola hospitalizovaná od 12.9.2018 do 5.10.2018, musela prerušiť štúdium v maturitnom ročníku. Prístup zdravotníckeho zariadenia spôsobil, že stratila dôveru v lekárske inštitúcie, lekárov, má obavu absolvovať akýkoľvek ďalší zákrok, ocitla sa imobilná na vozíku, vyžadujúcu 24-hodinovú opateru, narušil sa jej vzťah s matkou, nedokázali spolu o tom komunikovať, mali obe stavy depresie, znemožnilo jej to stretávanie s okruhom známych a priateľov, tak ako to bolo pred zákrokom. Negatívne následky v súkromnom a osobnom živote žalobkyne potvrdila vo výpovedi jej matka E. F. B., ktorá mimo iného vytykala správanie sa žalovaného po zákroku s tým, že nikto sa s nimi na tému odlišného zdravotného výkonu, ku ktorému nedali súhlas, nebavil. Bolo zmarené jej 20-ročné úsilie ako rodiča, keď dcéra bola aspoň s oporou schopná prejsť určitú vzdialenosť, čo týmto zákrokom bolo zmarené. Cítila sa zle zdravotne i psychicky, s dcérou strávila v nemocnici pre následné komplikácie dlhší čas, celá situácia bola sťažaná aj tým, že má na starosti i svojich chorých rodičov. Tento nezvratný zákrok vykonaný bez súhlasu žalobkyne zmenil aj osobnosť žalobkyne, ktorú teraz vníma ako zlomeného človeka.

4. Narušenie študijných plánov žalobkyne mal súd preukázanú žiadosťou žalobkyne o povolenie zmeny študijného odboru zo zdravotných dôvodov s tým, že žalobkyňa bola nútená požiadať aj o prerušenie štúdia v školskom roku 2018/2019 na čas od 15.1.2019 do 30.6.2019.

5. Súd vychádzal z úvahy, že zdravotnícke právo je tvorené komplexom právnych predpisov, pri hodnotení skutkových okolností prípadu aplikoval čl. 1, čl. 5, čl. 8, čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a dôstojnosti človeka v súvislosti s aplikáciou biológie a medicíny (publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 40/2000 ďalej aj „Dohovor“), čl. 46 Ústavy SR, § 1, § 2, § 4, § 6, § 9, § 10 zákona č. 576/2004 Z.z. o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov (ZoZS) a ustanovení § 11, § 13 Občianskeho zákonníka (OZ) o ochrane osobnosti a nárokoch vzniknutých z neoprávneného zásahu do tohto práva.

6. Majúc zistené, že v konaní nebol preukázaný písomný informovaný súhlas so zdravotníckym výkonom realizovaným na žalobkyňu, aj keď taká povinnosť žalovanému výslovne vyplývala z § 4 až § 6 ZoZS o účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti a možnostiach voľby navrhovaných postupov i rizikách odmietnutia zdravotnej starostlivosti, ktorá úprava reflektovala na ustanovenia Dohovoru a ústavnú ochranu osobnosti človeka, súd uzavrel, že došlo k zásahu do jej osobnostných práv. Konštatoval, že pri výkone zdravotnej starostlivosti vždy dochádza k zásahu do telesnej integrity, preto musí takémuto výkonu predchádzať poučenie poskytované zrozumiteľne, ohľaduplne, bez nátlaku, aby pacient na základe znalosti svojho ochorenia, jeho prognózy, dôsledku a rizík výkonov sa mohol rozhodnúť, či udelí alebo neudelí informovaný súhlas k liečbe. V prípade žalobkyne sa nejednalo o neodkladnú zdravotnú starostlivosť, kedy možno v určitých prípadoch konať bez v danom čase výslovne udeleného súhlasu pacienta. Pacientka – žalobkyňa síce bola poučená, avšak o úplne inom liečebnom postupe, ktorý zrealizovaný nebol, a bolo s ňou nakladané v rozpore s tým, k čomu prejavila vôľu. Súd uviedol, že za postup lege artis možno považovať len poskytnutie zdravotnej starostlivosti, ktoré je vykonané v súlade s informovaným súhlasom pacienta, vyjmúc poskytovanie neodkladnej starostlivosti, išlo teda o protiprávne konanie, ktoré je v rozpore s objektívnym právom. Je irelevantné, či sa jednalo o zdravotnú starostlivosť poskytnutú v súlade s poznatkami doterajšej medicínskej vedy, keď protiprávnosť spočíva v poskytnutí zdravotnej starostlivosti bez relevantného písomného informovaného súhlasu žalobkyne. Je bez právneho významu, či realizovaný zákrok – artrotómia panvy, bol zákrok indikovaný a teda zdravotná starostlivosť bola poskytnutá správne, ako to tvrdil žalovaný, pokiaľ bol taký zákrok realizovaný protiprávne tj bez súhlasu žalobkyne, za čo žalovaný nesie zodpovednosť. Nerozhodné bolo zavinenie toho, kto sa zásahu dopustil. Žalovaný tým zasiahol do osobnej integrity žalobkyne, do jej súkromného života, pričom išlo o zásah spočívajúci v odňatí bedrového kĺbu, teda ireverzibilný, čo súd vzal do úvahy pri hodnotení závažnosti ujmy a výšky odškodnenia, majúc za nepochybné, že morálne zadosťučinenie nie je dostačujúce. Prihliadol

tiež k tomu, že žalobkyňa bola nútená prerušiť štúdium, netrávila čas so spolužiakmi, narušili sa jej priateľské kontakty, psychicky to ňou otriaslo. Primeranosť požadovanej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy posudzoval aj vo väzbe na obdobné prípady konania zdravotníckeho zariadenia bez riadneho súhlasu pacientok pri nedobrovoľnej sterilizácii, ktorým poškodeným Európsky súd pre ľudské práva priznal nárok na náhradu vo výške 27.000 až 31.000,- eur. Za neodôvodnenú považoval obranu žalovaného, aby pri posudzovaní primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy v prípade žalobkyne bol limitovaný ustanoveniami zák. č. 274/2017 Z.z. o odškodňovaní obetí násilných trestných činov. Uviedol, že náhradu nemajetkovej ujmy nie je možné kvantifikovať, ide len o finančnú náplasť, ktorou sa tomu, do osobnosti ktorého sa zasiahlo, možno kompenzovať takto vzniknutú ujmu, pri odškodnení ktorej je potrebné prihliadať na jedinečnú povahu okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Poukázal i na rozhodnutie NS SR 2Cdo/188/2021 z 26.10.2023, v ktorom najvyšší súd zdôraznil, že vzhľadom k verejnoprávnemu charakteru osobitnej právnej regulácie zák.č. 274/2017 Z.z. o odškodňovaní obetí násilných trestných činov, sa nejaví ako vhodné preberanie tejto verejnoprávnej konštrukcie odškodňovania ujmy do súkromnoprávných vzťahov, lebo zákonom č. 274/2017 Z.z. štát prebral záväzok kompenzovať dôsledky spôsobené trestnou činnosťou iných subjektov, no v prípade odškodňovania následkov z rýdzo súkromnoprávných vzťahov nie sú prítomné také spoločné znaky, ktoré by analogickú aplikáciu tejto zákonnej úpravy stanovujúce maximálnu výšku odškodnenia odôvodňovali. Záväzok štátu je navyše podporným mechanizmom, nevylučujúcim súkromnoprávny nárok voči skutočnému páchatelovi, preto nemožno považovať sumu odškodnenia v zákone o obetiach za horný limit nemajetkovej ujmy vo všeobecnosti. Pre prípad súbehu nárokov na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy s odškodnením sťaženia spoločenského uplatnenia, či bolestného vo vzťahu k totožnému zásahu, súd s poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR I.ÚS/426/2014 uviedol, že žalobkyňa si uplatňuje rôzne nároky v tomto konaní a v konaní Mestského súdu Košice K2-20C/70/2020, a na základe iných skutkových tvrdení, kde v konaní Mestského súdu Košice K2-20C/70/2020 žiada nárok na náhradu bolestného za vytrpené bolesti spôsobené lekársnym zákrokom, ktoré sa posudzujú podľa zák.č. 437/2004 Z.z. a v tomto spore si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do jej zložky osobnosti – fyzickej a psychickej integrity. Preto ako nedôvodný zamietol návrh žalovaného na prerušenie tohto konania do skončenia konania pod sp. zn. K2-20C/70/2020. Výrok o náhrade trov odôvodnil zásadou procesného úspechu v konaní v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP) priznajúc úspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov v plnom rozsahu.

7. Rozsudok vo výroku o povinnosti na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (I) a súvisiacom výroku o náhrade trov konania (II) odvolaním napadol žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (d), súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h). Navrhoval rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Podľa odvolateľa odôvodnenie rozsudku neposkytuje dostatočne zrozumiteľnú odpoveď na dôvody, pre ktoré vyhovel žalobe a argumentačne sa nevyssporiadava s obranou žalovaného, keď súd prvej inštancie nevysvetlil, prečo sa neriadil uznesením Krajského súdu v Košiciach vo veci 9Co/75/2020, v ktorom zrušujúcom uznesení bolo zmienené, že povinnosťou súdu je zisťovať aj príčinnú súvislosť medzi nezákonným operačným zákrokom, ku ktorému nebol daný súhlas a samotným dôsledkom operačného zákroku, a tak vyhodnotiť dôvodnosť základu i výšky uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Uviedol, že súdy pri určení peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy musia zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, záver o dôvodnosti takého nároku založený len na predpoklade porušenia povinnosti je neudržateľný a nepreskúmateľný, nebolo vzaté do úvahy, že podľa záverov protokolu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, zdravotná starostlivosť poskytnutá žalobkyni bola v súlade so zásadami „lege artis“, pretože „s ohľadom na anatomické zmeny potencované funkčným deficitom pri paraperéze kontraktúrach, osteotómia panvy nedáva predpoklad na zlepšenie mobility v zmysle chôdze či už s oporou alebo bez opory, extirpácia hlavy pravého femuru s opakovanou tenotómiou adduktorov bola plne indikovaným výkonom, anatomické a funkčné pomery nedávali dobrú diagnózu pre indikáciu kíb zachováajúcej operácie“. Nesúhlasil s názorom, že pre nemajetkovú ujmu nie je rozhodujúce zavinenie, keďže subjektívny prvok zavinenia mal v zmysle judikatúry význam pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy, súd mal zohľadniť okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti žalobkyne došlo, keď je nutné vziať do úvahy, že cieľom operatéra nebolo zasiahnuť

do práv žalobkyne, ale snaha čo najviac vylepšiť jej bežné fungovanie a zmiernenie jej bolesti. Podľa jeho názoru súd vychádzal z nepravdivých tvrdení žalobkyne a matky, že cieľom operácie bolo, aby chodila. Čo do rozsahu priznanej náhrady nemajetkovej ujmy poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/171/2005, v zmysle ktorého je nepredstaviteľné, aby výška nemajetkovej ujmy presahovala výšku odškodnenia obetí násilných trestných činov, pričom aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva by priznaná finančná náhrada by nemala byť neprimeraná iným finančným kompenzáciám (Karhuvaaara a Iltalehti vs Fínsko). Zvýraznil potrebu vysporiadať sa s otázkou, z akého zákonného dôvodu uprednostňuje súd peňažnú satisfakciu pred morálnou, a jeho celkový postup pri hodnotení dôkazov hodnotil ako jednostranný, majúci za to, že súd bral do úvahy len dôkazy v prospech žalobkyne.

9. Žalobkyňa odvolanie považovala za nedostatočne argumentačne podložené, nezakladajúce dôvody pre spochybnenie vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozsudku. Zopakovala, že si uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pre porušenie povinností žalovaného, ktorý realizoval na nej závažný nezvratný chirurgický zákrok bez jej predchádzajúceho súhlasu, keď namiesto plastiky panvy zahrňujúcej len preťatie a repozíciu kostí panvy do inej polohy, žalovaný trvale a nezvratne vyňal podstatnú časť jej oporného aparátu - bedrový kĺb, teda svojvoľne bez súhlasu žalobkyne, čo napokon žalovaný ani nespochybňuje, zasiahol do jej fyzickej integrity, za čo sa ani len neospravedlnil. Žalovaný nerešpektoval jej vôľu prejavenu v súhlase na plastiku panvy, vykonal závažnejší nezvratný zákrok bez rešpektu k nej ako k ľudskej bytosti zasluhujúcej si rozhodovanie o svojom tele i budúcnosti. Dôsledkami bolo nielen spochybnenie jej vôle ako ľudskej bytosti, ale aj zúfalstvo, smútok, narušenie možnosti absolvovať dospelé s možnosťou ukončiť štúdium na strednej škole, ktoré musela po zákroku prerušiť a zmeniť. Zdôraznila, že ako osoba s celoživotne ťažkým postihnutím, rázštepom chrbtice, absolvovanými mnohými desiatkami operácií, chcela podstúpiť plastiku panvy za účelom zníženia bolestivosti a zlepšenia hybnosti, očakávala, že bude mobilnejšia, no s amputáciou bedrového kĺbu sa jej situácia nijako nezlepšila, fyzicky, psychicky ani sociálne, naopak, v súvislosti s vykonaným operačným zákrokom musela podstupovať aj liečenie negatívnych vedľajších účinkov, ktoré by nenastali, nebyť postupu žalovanej. Nie je v tomto podstatné, či pri realizácii odstránenia bedrového kĺbu boli dodržané štandardy alebo nie, ak tento úkon bol vykonaný bez jej vedomia a súhlasu. Tieto preukázané skutočnosti žalovaný nijako nespochybňoval, ak namieta žalovaný ignorovanie uznesenia Krajského súdu v Košiciach 9Co/75/2020, nie je zrejme, v akých súvislostiach by malo byť uvedené rozhodnutie pre vec podstatné, keďže sa týka úplne iného konania a ani sám žalovaný to nešpecifikuje. Pokiaľ sa žalovaný dovoľáva princípu rovnosti a povinnosti rozhodovať v porovnateľných veciach, rovnako neuvádza žiadnu porovnateľnú vec, od ktorej by sa súd prvej inštancie svojim rozsudkom odklonil, v prípade rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Iltalehti a Karhuvaaara vs. Fínsko išlo o prípad zásahu do cti zverejnením informácií, o ktorý typový prípad sa v prejednávanej veci nejedná. Ak žalovaný namieta, že nebol vzatý do úvahy postup lege artis pri samotnom poskytnutí zdravotnej starostlivosti podľa protokolu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, uvedené nezodpovedá skutočnosti, keď tak súd, ako aj žalobkyňa vo svojej argumentácii zdôrazňovali, že sa rozlišuje lege artis v užšom slova zmysle, čomu zodpovedá § 4 ods. 3 ZoZS pri samotnom zdravotnom výkone, a lege artis v širšom slova zmysle, čomu zodpovedá aj skutková podstata a požiadavka § 4 ods. 4 ZoZS, týkajúcej sa informovaného súhlasu pacienta. Súd vzal na vedomie a zohľadnil závery Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, keď jeho obsahom bola tiež informácia, že žalovaný nedisponoval písomným súhlasom na vykonanie operačného zákroku. Keďže týmto písomným súhlasom nedisponoval, nebolo potrebné preukazovať ďalšie porušenia povinností, nepodstatný je v tomto aj akýkoľvek znalecký posudok, týkajúci sa iného predmetu sporu, v ktorom si žalobkyňa uplatňuje nárok na bolestné. Nesprávne sú úvahy žalovaného, že súd ignoroval „nepravdivé“ tvrdenia žalobkyne a matky, že cieľom operácie bolo, aby žalobkyňa chodila, keď obe uvádzali len to, čo bolo pravdou, nádejali sa, že možno sa pohyblivosť zlepší, že možno na nejaký čas i na viac rokov, jej bude zachovaná nádej na pohyb a bude sa môcť rozhodnúť či a dakedy si bedrový kĺb ponechá, a či podstúpi aj iný zákrok ako osteotómiu panvy, keď indikáciou pre tento postup aj podľa správy úradu pre dohľad boli bolesti v pravej koxe a obmedzenie pohyblivosti. Je prirodzené, že očakávania smerovali k zachovaniu tohto kĺbu po čo najdlhšiu možnú dobu, čomu zodpovedal i výslovne udelený súhlas. Správny je záver súdu prvej inštancie, s ktorým žalovaný nesúhlasí, že pre nemajetkovú ujmu nie je rozhodujúce zavinenie čo do samotnej zodpovednosti za jej vznik, a nerešpektovanie vôle žalobkyne, realizovanie iného a trvalo nezmeniteľného zákroku v stave úplnej bezbrannosti v podstate predstavuje násilný útok. Žalovaný svojimi vyjadreniami v zásade ignoruje, že pacient je rovnocenný partner, že by mal poskytovať zdravotnú starostlivosť len na základe konsenzu, keď neplatí, že lekár si v podstate robí čo uzná za vhodné bez toho, aby pacienta vopred informoval o svojom postupe. Pre žalovaného

je aj v zmysle jeho argumentácie žalobkyňa len kusom biologického materiálu, ktorý nemôže mať predstavu o svojom živote a zdraví. V danom prípade žalovaný ani len netvrdil, aby nevedel aký písomný súhlas ako svojprávny pacient žalobkyňa udelila, a preto rozhodne existuje aj jeho zavinenie vo vzťahu k porušeniu práv spätých s jej osobnosťou v rozsahu minimálne vedomej nebanlivosti. Žalovaný mal vedomosť, že nerešpektuje jej vôľu a musel byť minimálne uzrozumený s tým, že porušil práva späté s osobnosťou týkajúce sa práva na rešpektovanie vôle, súkromia, dôstojnosti. Súd pri určení výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy reflektoval na všetky zásadné okolnosti súvisiace so zdravotným výkonom realizovaným na jej tele, popísal závažnosť zásahu, keď pre ňu bola možnosť aspoň trochu pri nevyhnutných úkonoch pohybovať sa s jej vlastným existujúcim hoci bolestivým kĺbom za opory rúk či po štyroch úplne podstatná, s neoprávneným zákrokom sa preto nevie celkom pochopiteľne zmieriť, a v okolnostiach sporu ako pristupoval žalovaný k predmetnej veci a k následkom zákroku, je priznaná náhrada symbolická. Ona sa celkovo cíti horšie a zdravotný zákrok má celkom jasné negatívne prejavy v jej praktickom živote, v možnostiach štúdia, v osobnom prežívaní, vo vzťahoch k okoliu, v dôvere k lekárom. Presvedčivo a jasne sa vysporiadal súd aj s otázkou zohľadnenia limitov pri odškodňovaní obetí trestných činov, čo je obsahom odôvodnenia súdneho rozhodnutia, keď vychádzal predovšetkým z individuálnych okolností prípadu, čo je pre každý spor rozhodujúce.

10. Iné vyjadrenia strany sporu v odvolacom konaní nepodali.

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd po kladnom posúdení procesnej prípustnosti a včasnosti podaného odvolania subjektom, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP, z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok je v napadnutých výrokoch vecne správny, preto ho odvolací súd v zhode s § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 24. septembra 2025 v pojednávacej miestnosti č. dv. 210, II. poschodie, miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené na webovej stránke a úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 3 CSP.

13. Tvrdené odvolacie dôvody neboli naplnené. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu rešpektujúc zásady kontradiktórnosti konania, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 a § 192 CSP, z ktorých dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, podal výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa relevantných hmotnoprávných zákonných ustanovení. Zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou. Odôvodnenie rozsudku je dostatočné, spĺňajúce podmienky vyžadované § 220 ods. 2 CSP pretože sa v ňom jasne, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné.

14. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré poukazuje, dôvody ním uvedené neopakuje, na zdôraznenie správnosti vo vzťahu k jednotlivým odvolacím námietkam žalovaného dodáva (§ 387 ods. 2 CSP):

15. Je nesporné, že žalovaný realizoval na žalobkyňi operačný zákrok bez jej vedomia a súhlasu, teda v rozpore s tým ako to predpokladá a vyžaduje čl. 5, 10 Dohovoru, § 4, § 6 ZoZS a zásady rešpektovania nedotknuteľnosti ľudskej bytosti, ochrany jej súkromia, ľudskej dôstojnosti a zdravia v zmysle čl. 16, 19 Ústavy SR, čím je daná zodpovednosť žalovaného za zásah do týchto osobnostných práv žalobkyne v zmysle § 11, § 13 OZ. Podľa vyššie uvedenej právnej úpravy, zásah v oblasti zdravia sa môže vykonať iba vtedy, ak osoba, ktorej sa týka, bola informovaná, so zásahom vyjadrila súhlas, ktorý súhlas musí mať povahu súhlasu informovaného o účele, povahe, následkoch, rizikách poskytnutej zdravotnej starostlivosti, musí byť písomný v prípade invazívnych zákrokov v celkovej anestéze alebo lokálnej anestéze, výnimku predstavuje len ohrozenie života a zdravia pacienta v prípade neodkladnej zdravotnej starostlivosti, ak súhlas nemožno získať, či v prípadoch vymedzených zákonom vychádzajúcich z rozhodnutí súdov, či už skôr nariadenej ústavnej liečby či ochranného liečenia. V prípade žalobkyne

takýto písomný informovaný súhlas absentoval, pričom na nej bol vykonaný iverzibilný operačný zákrok v celkovej anestéze, odstránením bedrového kĺbu namiesto zdravotného výkonu plastiky - osteotómie panvy. Žalovaným prevedený zákrok nepredstavoval poskytnutie neodkladnej život zachraňujúcej zdravotnej starostlivosti, naopak vychádzal len z úvahy žalovaného, keď vzhľadom na zistené anatomické pomery i fyziologické opotrebenie tkanív sa ako vhodný nejavil pôvodne navrhovaný operačný zákrok. Bez ohľadu na fakt, či by žalobkyňa zákrok vykonaný žalovaným v budúcnosti musela podstúpiť, žalovaný nebol oprávnený k takému zákroku pristúpiť bez predchádzajúceho poučenia a súhlasu žalobkyne a to osobitne v situácii aká bola v prejednávanej spore, keď je zrejmé, že zámerom žalobkyne bolo čo najdlhšie zachovať si bedrový kĺb a ponechať si aspoň istú mieru pohyblivosti, aj keď výrazne obmedzenej. Súd dôsledne aplikoval princíp Ústavou SR a Dohovorom chránených práv a slobôd, o nedotknuteľnosti ľudskej bytosti, smerujúcich k ochrane ľudskej dôstojnosti, života a zdravia tak, aby bola rešpektovaná vôľa jedinca. Každému pacientovi musí byť daná možnosť, aby sa na základe jemu poskytnutých informácií sám slobodne rozhodol o ďalšom vývoji liečby a vykonaní lekárskeho zákroku, keďže ide o zákrok na jeho tele, týkajúci sa jeho zdravia, a v rozhodujúcej miere je to práve on, kto bude dotknutý prípadným diskomfortom vyplývajúcim z jeho rozhodnutia. Lekársky zákrok vykonaný bez informovaného súhlasu je konaním bez právneho dôvodu, teda v rozpore so zákonom. Žalobkyňa sa mienila podrobiť lekárskeho zákroku ako to vyplýva aj zo správy Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ako i jej výpovede v konaní, v súvislosti s bolesťami v pravej koxe a obmedzením pohyblivosti, no niet pochyb, že napriek ťažkostiam mala záujem čo najdlhšie si ponechať možnosť hoci len obmedzenej pohyblivosti pomocou rúk či po štyroch, čo jej bolo pre budúcnosť znemožnené v dôsledku protiprávneho odstránenia bedrového kĺbu. Po prebraní sa z anestézie bola šokovaná rozsahom vykonaného operačného zákroku, zmenou jeho charakteru, následkami, ktoré mali vplyv aj na jej študentský život. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci 6Cdo 914/2015 vyplýva, že pri absencii kvalifikovaného súhlasu pacienta je daná zodpovednosť zdravotníckeho zariadenia, ak je preukázané, že ak by bol o rozhodných skutočnostiach týkajúcich sa zdravotného zákroku informovaný vopred, s veľkou pravdepodobnosťou by sa rozhodol takýto zákrok nepodstúpiť. V konkrétnom prípade žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno, že napriek existujúcim ťažkostiam by operačný zákrok nepodstúpila, resp. by ho podstúpila inokedy podľa vlastného rozhodnutia. Konaním žalovaného došlo k zásahu do telesnej i psychickej integrity žalobkyne, základného absolútneho práva človeka, k zásahu do jej ľudskej dôstojnosti, keď žalovaný nemal potrebu zisťovať jej stanovisko k operačnému zákroku, ktorým definitívne a nezvratne zmenil spôsob jej doterajšieho života, ktorý bol už aj tak náročný. Medzi konaním žalovaného bez preukázateľného písomného súhlasu žalobkyne k vykonanému operačnému zákroku a zásahom do jej práv je nepochybne príčinná súvislosť, za ktorú nesie zodpovednosť, s ktorou je spojená povinnosť nahradiť žalobkyňi takto vzniknutú ujmu v zhode s právom aprobevanými podmienkami v zmysle § 11, § 13 OZ. V prejednávanej veci vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu (okolnosti a charakter zásahu, povaha porušených práv, následky konania žalovaného na živote žalobkyne), nemožno uvažovať o tom, aby išlo o nárok odškoditeľný ospravedlnením, ku ktorému navyše žalovaný ani doposiaľ nepristúpil, zotrvávajúc na postoji, že konal správne. Pokiaľ si žalobkyňa v inom spore uplatnila nároky na bolestné, či SSÚ, tieto nie sú predmetom tohto konania, podmienky pre ich priznanie sú odlišné, čo do základu i výšky vychádzajúce z odlišnej právnej úpravy zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, a ich prípadné priznanie nijako nezmiernuje následky vzniknuté zásahom do jej osobnostných práv, ako sú predmetom sporu v tejto veci. Podľa záverov rozhodnutia NS SR 7Cdo/65/2013, ten istý skutkový dej môže v niektorom prípade zakladať zároveň tak nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej fyzickej osobe na jej osobnostných právach.

16. Žalovaný nespochybnuje, že by žalobkyňa k operačnému zákroku, ktorý bol na nej vykonaný bez jej vedomia a súhlasu písomný súhlas udelila, čo napokon vyplýva z celkového jej postoja aj reakcie. V osobe žalobkyne išlo o ťažko zdravotne postihnutú osobu s vrodenu vývojovou vadou, s ktorou sa od svojho narodenia statočne vyrovnávala, dúfajúc v pozitívne zmeny i čo najdlhšie zachovanie akejkoľvek možnosti pohybu vlastnou silou. Nie je v tomto kontexte zrejmá logickosť úvahy žalovaného, pokiaľ odkazuje na uznesenie Krajského súdu v Košiciach 9Co/75/2020 týkajúceho sa odlišných strán sporu, a v ktorom konaní v konečnom dôsledku bolo rozhodnuté v neprospech žalovaného rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 11Co/22/2024 z 26.2.2025, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie o povinnosti žalovaného nahradiť poškodenej nemajetkovú ujmu 30.000,00 eur z dôvodu absencie informovaného súhlasu pred vykonaním zdravotného zákroku. Pokiaľ žalovaný poukazuje na okolnosť, že jeho zámerom bolo napomôcť žalobkyňi pri odstránení bolesti, zlepšiť jej bežné fungovanie, tak

k zlepšeniu jej zdravotného stavu nijakým spôsobom nedošlo, a aj keď uvedený zákrok bol v užšom slova zmysle „lege artis“ tj výslovne z hľadiska zdravotníckeho vykonaný technicky správne, bol vykonaný v situácii a spôsobom nerešpektujúcim autonómiu vôľu žalobkyne ako jedinca schopného racionálneho rozhodnutia o svojom vlastnom živote a zdraví. Postup žalovaného i jeho odvolacia argumentácia vychádza z absolútnej ignorácie vôle pacienta a je založená na presvedčení, že jedine lekár je ten, kto vie, čo je najlepšie pre budúcnosť daného človeka – jeho pacienta. Neberie pritom v úvahu právo každého rozhodovať o tom, akým spôsobom naloží so svojim životom bez ohľadu na to, ako sa to môže odbornému zdravotníckemu personálu javiť. Nejednalo sa pritom o žiadny život zachraňujúci úkon, ku ktorému by mohol žalovaný pristúpiť aj bez riadne prejavenej vôle žalobkyne. Súd prvej inštancie všetky tieto okolnosti zásahu do osobnostných práv žalobkyne zväžil aj pri stanovení rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy, keď morálna satisfakcia nie je v prípade žalobkyne postačujúca, a ako bolo už zmienené, k žiadnej morálnej satisfakcii zo strany žalovaného nedošlo ani len vo forme, včasného ospravedlnenia, čo žalovaný ani nespochybňuje.

17. Argumentácia žalovaného o potrebe limitácie peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy rozsahom peňažného odškodnenia priznávaného obetiam poškodených trestnými činmi v zmysle zákona č. 274/2017 Z.z., nie je v danom prípade oprávnená, na čo správne poukázal súd prvej inštancie berúc na zreteľ tiež judikatúrnu prax, z ktorej vo svojom rozhodnutí citoval (Najvyšší súd SR 2Cdo 188/2021). Pri stanovení rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy vzal do úvahy, že išlo o zásah zásadný a vážny, týkajúci sa základného absolútneho práva na ľudskú dôstojnosť a zachovanie osobnej integrity berúc do úvahy následky, aké to malo pre osobný život žalobkyne, čo len znásobovalo pocit beznádeje a zneváženia jej vlastnej vôle, keď bola nútená zmeniť štúdium, životný režim, bola dlhodobo hospitalizovaná. Súd prihliadol na obdobné prípady odškodňovania pacientov – obetí, pri ktorej došlo k poskytovaniu zdravotnej starostlivosti s trvalými následkami bez ich súhlasu (nedobrovoľné sterilizácie žien) na úrovni 30.000,00 eur, čo s prihliadnutím na doterajší život žalobkyne a charakter zásahu stanovil v rozsahu 10.000,00 eur. Uvedenú peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd považuje za primeranú, úvahám súdu prvej inštancie niet v tomto smere čo vytknúť, a v zásade voči nim nevzniesol žiadne vecné výhrady ani žalovaný, ktorý argumentáciu smeroval len na obmedzenie peňažnej náhrady sumou priznávanou obetiam trestných činov podľa zákona č. 274/2017 Z.z.. V prejednávanej veci sa jedná o plnenie vyplývajúce z porušenia práva v súkromnoprávných vzťahoch, pri ktorých garantom odškodnenia nie je štát zodpovedajúci za konanie iných osôb, ale ten subjekt, ktorý neoprávnený zásah spôsobil. Narušenie dôvery v prostredí, ktoré je určené na ochranu života a zdravia, kde je pacient vystavený zákrokom na svojom tele, kedy pod vplyvom anestézy nevie ovplyvniť žiaden postup zdravotníckeho zariadenia, si zasluhuje aj finančné odškodnenie reflektujúce na túto závažnosť zásahu, keďže sa jedná o prejav svojvôle žalovaného v situácii, kedy mal byť ochrancom i záchranou pre pacienta. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov bol rozsudok ako vecne správny v celom rozsahu podaného odvolania potvrdený, včítane výroku o náhrade trov konania zodpovedajúceho zákonnej zásade zodpovednosti strán sporu za procesný výsledok konania.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolateľ v konaní nebol úspešný, nepatrí mu preto právo na náhradu trov odvolacieho konania a tieto je povinný nahradiť procesne úspešnej protistrane – žalobkyňi.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).